

NEKROLOG

FØRSTEPRÆST GERHARDT EGEDE

1892-1969

Lars Gerhardt Andreas Boas Egede var født i Narssak ved Julianehåb den 5. april 1892 som søn af en fanger, og han døde samme sted den 15. april 1969 og blev således 77 år.

Gerth Egede blev både en kendt præst, en dygtig skolemand og en fremtrædende politiker. Han fik sin kateketuddannelse på seminariet i Godthåb og var efter nogle års kateketgerning forskellige steder i Grønland til videre uddannelse i Danmark og blev præsteviet. I 1920 blev han udnævnt til førstepræst og virkede derefter som præst forskellige steder på vestkysten, længst i Frederikshåb. – I 1959 blev han den første visitatsprovst i Sydgrønland, og i 1962 gik han af med pension. – Han var ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd.

Pastor Egede var en meget myndig mand, der havde orden i sine sager. I trediveerne var han præst i Frederikshåb, og der gik dengang ry af den nye skole, han fik opført i kolonitiden – den bedste skolebygning indtil da i Grønland. Og med særlig respekt omtales den orden og renlighed Egede som skolens leder gennemførte. Selve undervisningen interesserede ham også meget. Således gik han ind for en forstærket danskundervisning.

En tilsvarende samvittighedsfuld indsats gjorde han i den grønlandske kirke, hvor han altså bl. a. nåede at tilrettelægge visitatsprovstearbejdet i sine tre sidste præsteår.

En betydelig del af Gerth Egedes manddomsgerning faldt på det politiske område. Han sad i landsrådet i mange år. Højest nåede han på dette felt, da han i 1948 på begge landsråds vegne sagde ja til statsminister Hans Hedtofts tilbud om en nyordning i Grønland og en grønlandskommission. Under denne var pastor Egede i længere tid formand for den gruppe politikere og sagkyndige, der fra Grønland var med i kommissionsarbejdet.

Gerth Egede var måske ikke netop den smidige forhandler, men i mange tilfælde var han i høj grad medvirkende til under kommissionen og i landsrådet at få tingene sat på plads, så han nåede temmelig gode resultater i sit politiske liv.

Pastor Egede var en grønlander, der ragede op både i legemlig og åndelig forstand. Han var en sikker formidler af et godt dansk-grønlandsk forhold. Der var jo nok dem, der tog fejl af hans til tider lidt tilknappe væsen over for danske. Han ville blot først se dem an. Der var aldrig hos ham nogen tvivl om, at Grønland var helt afhængig af forholdet til Danmark. Nogen anden mulighed fandtes ikke. Og det var lige så klart for ham, at et grønlandsk-dansk samarbejde var nødvendigt.

Ved Gerth Egedes død er endnu en af de gamle, gode grønlandske præster trådt ud af rækken. Han var nok af den gamle skole, men han var også med på det nye.

Mikael Gam.